

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 15234-15/2022-ERU

V Jihlavě dne 15. listopadu 2023

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **innogy Energo, s.r.o.**, se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha – Strašnice, IČ: 251 15 171 (dále také „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 (sp. zn. OSR-15234/2022-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve **výroku I.** uznal účastníka řízení, jakožto právního nástupce společnosti Areal Blansko LDS a.s., naposledy se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČ: 076 88 679, vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se dopustila společnost Areal Blansko LDS a.s. tím, že v rozporu s § 3 odst. 3 energetického zákona podnikala bez licence na obchod s plynem/elektřinou či licence na distribuci plynu/elektřiny, když v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 v postavení zákazníka podle § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích plynu uvedených v příloze č. 1 rozhodnutí, kterým rozúčtovala odebraný plyn v odběrném místě na adrese Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [REDAKCE] Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení, a které je možné označit za zisk, a dále v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019 v postavení zákazníka podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích elektřiny uvedených v příloze č. 2 rozhodnutí, kterým rozúčtovala odebranou elektřinu v odběrném místě na adrese Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši minimálně 1 216 638,82 Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení a které je možné označit za zisk, za což jí byla ve **výroku II.** uložena pokuta ve výši 1 948 000 Kč a ve **výroku III.** náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) a c) a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Výrok I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 (sp. zn. OSR-15234/2022-ERU) se mění a nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku, společnost innogy Energo, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha - Strašnice, IČ: 251 15 171 (dále též „účastník řízení“), jako právní nástupce společnosti Areal Blansko LDS a.s., naposledy se sídlem Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, IČ: 076 88 679 (dále jen „Areal Blansko LDS a.s.“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se společnost Areal Blansko LDS a.s. dopustila tím, že v rozporu s § 3 odst. 3 energetického zákona podnikala v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem či licence na distribuci plynu, když v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 v postavení zákazníka podle § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona požadovala po konečných odběratelích plynu uvedených v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, kterým rozúčtovala odebraný plyn v odběrném místě na adrese Pražská 2536/7, 678 01 Blansko, úhradu částek, které nad rámec nákladů na zajištění dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [REDAKCE] Kč, které nebyly prokazatelně spojené s provozem a údržbou odběrného zařízení, čímž vykonávala výdělečnou činnost, která nese znaky podnikání v energetických odvětvích.“

II. Ve zbylé části výroku I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 (sp. zn. OSR-15234/2022-ERU) týkající se elektřiny se správní řízení sp. zn. OSR-15234/2022-ERU zastavuje.

III. Výrok II. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 (sp. zn. OSR-15234/2022-ERU) se mění tak, že část „1 948 000 Kč (slovy: jeden milion devět set čtyřicet osm tisíc korun českých)“ se nahrazuje zněním „724 000 Kč (slovy: sedm set dvacet čtyři tisíc korun českých)“.

IV. Rozklad společnosti innogy Energo, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, 108 00 Praha – Strašnice, IČ: 251 15 171, proti výroku III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 (sp. zn. OSR-15234/2022-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad provedl na základě podnětu šetření ve věci poskytování elektřiny a plynu konečným odběratelům v rámci odběrného místa na adrese [REDAKCE] (dále také „odběrné místo“ nebo „[REDAKCE]“). Na základě těchto šetření vedených pod sp. zn. 04096/2020-ERU a sp. zn. 02227/2022-ERU zjistil okolnosti, které svědčily o tom, že se společnost Areal Blansko LDS a.s. při poskytování elektřiny a plynu odběratelům v odběrném místě mohla dopustit protiprávního jednání spočívajícího v porušení povinnosti uložené jí § 3 odst. 3 energetického zákona.

V rámci obou výše uvedených šetření Energetický regulační úřad shromáždil především smlouvy o sdružených službách dodávky plynu a elektřiny, smlouvy o dodávkách plynu a elektřiny a jejich dodatky, dále smlouvy o postoupení těchto smluv, faktury za zemní plyn a faktury za energie a ostatní služby vystavené odběratelům v průmyslovém areálu Pražská.

Přípisem č. j. 15234-3/2022-ERU ze dne 21. září 2022 Energetický regulační úřad účastníku řízení oznámil zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání trvajících přestupků podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2019, kterého se měla dopustit společnost Areal Blansko LDS a.s. tím, že v období od 1. listopadu 2018 do 30. listopadu 2019 v rozporu s § 3 odst. 3 energetického zákona podnikala v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem/elektřinou či licence na distribuci plynu/elektřiny. Konkrétně měla v období od 1. listopadu 2018 do 30. listopadu 2019 v postavení zákazníka podle § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona požadovat po konečných odběratelích plynu, kterým rozúčtovala odebraný plyn v odběrném místě, úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [REDAKCE] Kč, a dále měla v období od 1. listopadu 2018 do 21. května 2019 v postavení zákazníka podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona požadovat po konečných odběratelích elektřiny, kterým rozúčtovala odebranou elektřinu v odběrném místě, úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [REDAKCE] Kč.

V rámci vedeného správního řízení účastník řízení zaslal ve dnech 31. října 2022 a 14. listopadu 2022 vyjádření k posuzované věci, v nichž předně vznesl námitku zániku odpovědnosti za přestupek ve vztahu ke skutku týkajícího se rozúčtovávání elektřiny v období od 1. listopadu 2018 do 21. května 2019. K tomu uvedl, že u trvajících přestupků začíná běžet promlčecí doba dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Případný protiprávní stav byl odstraněn ke dni 21. května 2019, kdy právnímu předchůdci účastníka řízení vzniklo oprávnění podnikat v oblasti obchodu s elektřinou. Dne 22. května 2019 tak započal běh promlčecí doby, která je s ohledem na sazbu pokuty přesahující 100 000 Kč stanovena na tři roky. Z uvedeného plyne, že k promlčení daného skutku došlo dne 22. května 2022. Dále uvedl, že nikdy neměl zájem zajišťovat dodávky plynu do průmyslového areálu Pražská, a že nemohl ovlivnit poměry, které mezi právním předchůdcem a odběrateli v průmyslovém areálu Pražská panovaly. Účtování provozních nákladů odpovídalo smlouvám, přičemž náklady na udržování plynového zařízení nebylo možné přičítat k tíži právních předchůdců účastníka řízení, a proto byly spravedlivě alokovány mezi jednotlivé odběratele. Podle účastníka řízení je namístě aplikovat institut svolení poškozeného.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023 Energetický regulační úřad uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, jehož se měla dopustit společnost Areal Blansko LDS a.s., jako právní předchůdce účastníka řízení, jednáním specifikovaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Energetický regulační úřad konstatoval, že společnost Areal Blansko LDS a.s. nebyla v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 držitelem licence k distribuci plynu ani licence k obchodu s plynem. Až do 20. května 2019 nebyla oprávněna ani z jiné licence k podnikání v energetických odvětvích. Dne 21. května 2019 vzniklo společnosti Areal Blansko LDS a.s. oprávnění k obchodu s elektřinou a dne 10. srpna 2019 jí vzniklo oprávnění k distribuci elektřiny. Přesto prostřednictvím vlastního odběrného plynového a elektrického zařízení poskytovala konečným odběratelům v [REDAKCE] plyn a elektřinu,

kdy kromě ceny za samotnou komoditu požadovala po konečných odběratelích úhradu dalších provozních nákladů.

Správní orgán konstatoval, že s provozem a údržbou zařízení jsou zcela jistě spojeny určité náklady, jako náklady vynaložené na revize, nutné opravy rozvodů či na zajištění běžného denního provozu zařízení, kdy tento výčet je demonstrativní, a je na každém vlastníkovi či provozovateli, aby posoudil, jaké náklady skutečně souvisí s provozem a údržbou zařízení, nicméně nesmí jít o neoprávněné podnikání v energetice. Energetický regulační úřad vycházel z teze, že pokud není prokázána existence skutečně vynaložených nákladů, které osobě poskytující elektřinu a plyn dalším osobám vznikly v souvislosti s provozem a údržbou odběrného zařízení, je nutné označit rozdíl mezi cenou, kterou osoba vlastníci nebo provozující odběrné zařízení hradí svému dodavateli, a cenou, kterou následně účtuje konečným odběratelům, za zisk.

Účastník řízení k doložení nákladů, které společnosti Areal Blansko LDS a.s. měly v souvislosti s provozem a údržbou odběrných zařízení vzniknout, předložil smlouvu o poskytování služeb spočívajících ve správě společnosti Areal Blansko LDS a.s., kdy služby podle této smlouvy poskytovala společnost Areal Metra a.s. K tomu předložil také část faktur. Za další náklady spojené s údržbou a provozem odběrných zařízení účastník řízení označil odpisy majetku společnosti Areal Blansko LDS a.s. v měsíční výši [REDAKCE]. Náklady společnosti Areal Blansko LDS a.s. spočívající v platbách za služby poskytované této společnosti Energetický regulační úřad neshledal jako oprávněné, neboť předložené listiny věrohodně neprokazují, že by se poskytované služby skutečně vztahovaly právě k údržbě a správě odběrných zařízení a byly tak oprávněnými náklady ve smyslu Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce ze dne 21. října 2005 (dále jen „Stanovisko“). Ke sdělení účastníka řízení ohledně odpisů Energetický regulační úřad uvedl, že neprokazuje ničeho. Odpisy vyjadřují míru opotřebení hmotného majetku z účetního či daňového hlediska, nereflktují však skutečné náklady, které osoba užívající předmětný majetek v souvislosti s tímto užíváním musí vynakládat. Odpisované částky tedy nemusejí odpovídat částce skutečně vynaložených nákladů spojených s údržbou a provozem odběrných zařízení.

Energetický regulační úřad zkonstatoval, že činnost společnosti Areal Blansko LDS a.s. v průběhu let 2018 a 2019 spočívající v obchodu s elektřinou/plynem nebo distribuci, považuje za podnikání v energetických odvětvích, neboť naplňuje znaky podnikání podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). I s ohledem na výši částky požadované na úhradu provozních nákladů, která souhrnně za elektřinu i za plyn tvoří téměř 25 % celkové ceny elektřiny a plynu účtované konečným odběratelům, lze hovořit o dostatečně přesvědčivém podnikatelském záměru.

Energetický regulační úřad dále uvedl, že společnost Areal Blansko LDS a.s. mohla napravit své protiprávní jednání získáním licence na obchod či licence na distribuci nebo dokonce oběma licencemi. Ostatně to učinila získáním licence k obchodu s elektřinou. Dále, že společnost Areal Blansko LDS a.s. v rozporu s § 3 odst. 3 věty první energetického zákona podnikala v energetických odvětvích bez licence na obchod s plynem nebo na distribuci plynu v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 a bez licence na obchod s elektřinou nebo na distribuci elektřiny v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019.

V souvislosti s projektem přeměny Energetický regulační úřad dovedl, že odpovědnost za přešupek společnosti Areal Blansko LDS a.s. přešla na účastníka řízení jakožto jejího právního nástupce podle § 33 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupy a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přešupy“).

Námítku promlčení neshledal Energetický regulační úřad jako důvodnou. Ustanovení o přešupku uvedené v § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona podle něj nerozlišuje zvláštní skutkové podstaty neoprávněného podnikání v jednotlivých energetických odvětvích. K tomu uvedl, že v případě účastníka řízení jde o jeden trvající přešupek a nikoli o dva separátní přešupy, kdy by jeden spočíval v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami elektřiny a druhý v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami plynu. V té souvislosti poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-13, kdy tamní soud ve vztahu k neoprávněnému provozování linkové dopravy uvedl, že otázka počtu provozovaných linek nemění charakteristiku přešupku, avšak může mít vliv na výši ukládané sankce. Podle názoru Energetického regulačního úřadu je proto lhostejné, že ještě před ukončením protiprávního stavu získala společnost Areal Blansko LDS a.s. licenci na obchod s elektřinou a následně licenci na distribuci elektřiny a tuto komoditu již nedodávala neoprávněným způsobem. Proto je počátek běhu promlčecí doby nutno spojit s úplným ukončením protiprávního stavu, nikoliv jej určovat zvlášť vzhledem k účtování elektřiny a zvlášť vzhledem k účtování plynu. Promlčecí doba započala podle správního orgánu běžet dne 1. prosince 2019.

Námítku, kterou účastník řízení poukázal na institut svolení poškozeného, Energetický regulační úřad vyhodnotil jako účelovou a směřující k obcházení zákona, neboť optikou námítky účastníka řízení by byly všechny případy neoprávněného podnikání realizovaného kontraktací nepostižitelné v důsledku souhlasu kontrakčních stran.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 15234-9/2022-ERU ze dne 25. ledna 2023, které mu bylo doručeno následujícího dne, podal účastník řízení dne 10. února 2023 rozklad.

Účastník řízení v rozkladu setrval na námitce zániku odpovědnosti za přešupek ve vztahu ke skutku týkajícího se elektrické energie. Rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který Energetický regulační úřad poukázal v napadeném rozhodnutí, podle něj na posuzovaný případ nedopadá. V případě účastníka řízení se jedná o dvě samostatná energetická odvětví, která jsou v energetickém zákoně upravena odděleně, o samostatné licence udělované nezávisle na sobě, na základě separátních řízení, zahájených na základě samostatných žádostí a doložených odlišnými dokumenty. Použitím této analogie Energetický regulační úřad nepřipustně rozšířil podmínky přešupkové odpovědnosti k újmě účastníka řízení. Udělením licence na obchod s elektřinou společnosti Areal Blansko LDS a.s. byl protiprávní stav ukončen. Účastník řízení má za to, že námítku promlčení Energetický regulační úřad posoudil nesprávně, když spojil činnost vykonávanou na základě licence na obchod s elektřinou/distribuci elektřiny a činnost vykonávanou bez řádně udělené licence na obchod s plynem/distribuci plynu v jednu skutkovou podstatu.

Účastník řízení dále nesouhlasí s výši pokuty, která mu byla uložena. Má za to, že při stanovení výše sankce má být přihlédnuto k okolnostem přechodu odpovědnosti, které považuje za polehčující. Energetický regulační úřad zejména nepřihlédl k tomu, že se přestupku dopustila fakticky společnost Areal Blansko LDS a.s. a na účastníka řízení odpovědnost přešla. Účastník řízení dále uvedl, že dne 10. prosince 2019, kdy se stal vlastníkem společnosti Areal Blansko LDS a.s., převedl vlastnictví k plynovému potrubí na společnost Areal Metra a.s. Právním nástupcem v rozsahu plynové části tak byl minimální dobu. Účastník řízení byl omezen při doložení požadovaných skutečností, jejichž rozsah ani obsah nemohl nijak ovlivnit. Energetický regulační úřad při stanovení výše sankce nevzal v úvahu skutečnost, že od ukončení protiprávního stavu uplynuly více než tři roky a s ohledem na hospodářské výsledky účastníka řízení je uložená pokuta nepřiměřeně vysoká. Účastník řízení jako podnikatel v energetických odvětvích disponuje licencemi vydanými Energetickým regulačním úřadem v souladu s energetickým zákonem, pokuta ve vztahu k němu proto není způsobilá plnit funkci represivní ani preventivní.

Ze shora uvedených důvodů účastník řízení navrhuje, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a rozhodla, že přestupek, kterého se dopustil jeho právní předchůdce je v části týkající se elektřiny promlčen, a aby stanovila výši pokuty s přihlédnutím k námitkám uvedeným v rozkladu.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Účastník řízení trvá na námitce promlčení, kterou uplatnil ve vztahu k odpovědnosti za skutek spočívající v tom, že v období od 1. prosince 2018 do 20. května 2019 v postavení zákazníka podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona společnost Areal Blansko LDS a.s. požadovala po konečných odběratelích elektřiny, kterým rozúčtovala odebranou elektřinu v odběrném místě průmyslového areálu Pražská, úhradu částek, které kromě ceny dodané komodity obsahovaly i „provozní náklady“ v celkové výši [REDAKCE] Kč. Rada se proto musela nejdříve zabývat tím, zda v projednávané věci nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek, k čemuž by byla ostatně povinna přihlédnout z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 11/2010-134). Určení okamžiku, kdy dojde k zániku odpovědnosti za přestupek, není důležité pouze pro pachatele, ale také pro samotné správní orgány, neboť uplynutím zákonem stanovené promlčecí doby zaniká nárok, tj. uplatnitelnost práva na potrestání, jakož i samotné právo správního orgánu vyslovit vinu a uložit pachateli trest za spáchaný přestupek. Ze správního spisu Rada zjistila veškeré podstatné skutečnosti, které měly vliv na posouzení běhu promlčecí doby. Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky stanoví délku promlčecí doby podle typové závažnosti spáchaného přestupku na základě kritéria, kterým je horní hranice sazby pokuty.

Podle těchto kritérií činí promlčecí doba 1 rok, respektive 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč (srov. § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky). Na běh promlčecí doby mají zároveň vliv některé okolnosti, které způsobují její stavení nebo přerušování. Pro vyloučení příliš dlouhé promlčecí doby v případech jejího opakovaného přerušování však zákon o odpovědnosti za přestupky stanoví maximální limit délky promlčecí doby v délce 5 let od spáchání přestupku (okamžik zániku odpovědnosti).

Podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Energetickým regulačním úřadem podle § 7a nebo neoznámí Energetickému regulačnímu úřadu zánik oprávnění podle § 7a odst. 3. Podle § 91a odst. 8 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavcích 1 až 4 a 7 uložit pokutu do 15 000 000 Kč. Z výše uvedeného je zřejmé, že pro přestupek podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona platí promlčecí doba stanovená zákonem o odpovědnosti za přestupky v délce 3 roky, v případě jejího přerušování pak 5 let.

Určujícím okamžikem pro posouzení odpovědnosti za přestupek je doba spáchání přestupku, respektive okamžik dokončení jednání, kterým byly naplňovány znaky přestupku. Aby bylo vůbec možné lhůtu pro uložení sankce za přestupek vymezit, je třeba se nejprve zaměřit na charakter porušené povinnosti, za kterou má být sankce uložena. V posuzované věci je především sporné, zda bylo potenciálně možné účastníka řízení sankcionovat za přestupek jeden či za dva přestupky.

Posouzení této otázky je poměrně složité, neboť zákonodárce tato odvětví obecně reguluje odděleně, do energetického zákona však nezavedl jednotlivé skutkové podstaty neoprávněného podnikání pro každé odvětví zvlášť. S ohledem na skutková zjištění je však Rada přesvědčena, že v případě nadepsaného správního řízení bylo nutné postihnout praktiky společnosti Areal Blansko LDS a.s. každou zvlášť, nikoli jako celek. A to především s ohledem na skutečnost, že ačkoliv chráněný zájem zde je v případě plynu i elektrické energie totožný, jedná se o dvě odlišné licencované činnosti, které nejsou vzájemně podmíněny, a aby účastník řízení jednal v souladu s právem, musel by být držitelem nejméně dvou odlišných licencí.

Společnost Areal Blansko LDS a.s. prokazatelně ode dne 1. prosince 2018 účtovala odběratelům elektřiny a plynu v průmyslovém areálu Pražská kromě ceny dodané komodity také provozní náklady ve výši 25 % z ceny samotné komodity, přičemž od počátku popsáného jednání nebyla držitelem jediné licence, která by jí opravňovala podnikat v energetických odvětvích za podmínek stanovených energetickým zákonem. Až po náležitém splnění podmínek podle energetického zákona jí byla k její žádosti udělena licence na obchod s elektřinou se vznikem oprávnění k licencované činnosti ke dni 21. května 2019, později také licence na distribuci elektřiny se vznikem oprávnění k licencované činnosti ke dni 10. srpna 2019. Teprve udělením licence správním rozhodnutím Energetický regulační úřad zakládá oprávnění žadatele o licenci podnikat v jednom z energetických odvětví ve smyslu § 3 odst. 3 věty první energetického zákona, a to s účinky ex nunc.

Skutková podstata přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona spočívá ve výkonu podnikatelské činnosti v energetických odvětvích, aniž k tomu bylo uděleno příslušné oprávnění (licence). Jednotlivými energetickými odvětvími jsou přitom

elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, kterým se věnuje zvláštní část energetického zákona. V této zvláštní části jsou mimo jiné upravena práva a povinnosti držitelů licencí, a to pro každé jednotlivé odvětví energetiky zvlášť; stejně tak jednotlivá energetická odvětví vyžadují zvláštní licence. Pro každou z licencí je zavedeno speciální číslování, podle kterého je možné rozlišit, na jakou licencovanou činnost byla licence udělena, či zda jde o licenci z oblasti elektroenergetiky, plynárenství nebo teplárenství.

Prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí shledal uplatněnou námitku promlčení jako nedůvodnou, neboť podle jeho názoru § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona nerozlišuje zvláštní skutkové podstaty neoprávněného podnikání v jednotlivých energetických odvětvích. Uvedl, že pokud společnost Areal Blansko LDS a.s. během období od 1. prosince 2019 do 30. listopadu 2019 neoprávněně podnikala v energetických odvětvích, šlo o její jediný trvajících přestupek, nikoli o dva separátní přestupky, kdy by jeden spočíval v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami elektřiny a druhý v neoprávněném účtování provozních nákladů spojených s dodávkami plynu, jak naznačoval účastník řízení. Prvostupňový správní orgán v odstavci [61] napadeného rozhodnutí dále uvedl, že společnost Areal Blansko LDS a.s. mohla odstranit protiprávní stav, resp. napravit své protiprávní jednání právě dispozicí jednou či druhou, nebo dokonce oběma licencemi, přičemž jí nelze vytýkat absenci jedné z nich, pokud by jí postačovala licence druhá. Takové závěry mohou platit ve vztahu k licencované činnosti obchodu a činnosti distribuce (plynu nebo elektřiny), nikoliv však ve vztahu k jednotlivým komoditám.

Podle názoru Rady nelze ve vztahu k dodávkám a účtování elektřiny odběratelům v průmyslovém areálu Pražská počínaje datem 21. května 2019 hovořit jako o neoprávněném podnikání, neboť neoprávněným podnikáním se rozumí podnikatelská činnost, kterou nemá příslušný subjekt z hlediska veřejnoprávních předpisů povolenou, tj. především jde o situaci, kdy nemá příslušné oprávnění (nemá žádné, nebo má nedostačující). Společnost Areal Blansko LDS a.s. tuto činnost uspořádala podnikatelským způsobem, neboť činnost obchodu s elektřinou v sobě zahrnuje nákup elektřiny a prodej dalším subjektům se ziskem. V důsledku získání oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou, společnost Areal Blansko LDS a.s. protiprávní jednání ukončila. Ve shodě s názorem účastníka řízení proto považuje Rada výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu za nepřiléhavý. V něm byl totiž provozovatel linkové autobusové dopravy povinen pro své podnikání zajistit udělení jediné licence, na jejímž základě by mohl následně provozovat trasy linkové osobní přepravy. Uvedené ostatně nezpochybňuje, že by se účastník řízení neoprávněného podnikání nedopouštěl, samostatnou otázkou je ovšem předmět takového jednání, tj. o neoprávněné podnikání v jaké oblasti se mělo jednat. Chybí-li znak protiprávnosti, nelze odpovědnost za přestupek vyvozovat, protože se pak jedná o dovolené jednání. Společnost Areal Blansko LDS a.s. dnem 21. května 2019 protiprávní stav týkající se neoprávněného podnikání v elektroenergetice odstranila, ve vztahu k poskytování dodávek elektřiny a jejímu následnému rozúčtování proto není možné klást jí k tíži období, kdy se dopouštěla neoprávněného podnikání v plynárenství.

Rada proto dospěla k závěru, že v projednávané věci by nemohlo jít o jeden trvajících přestupek, ale o dva samostatné trvajících přestupky, u kterých začala běžet tříletá prekluzivní lhůta odlišně. Mezníkem, který ukončuje trvajících přestupek, je ukončení protiprávního stavu. Energetický regulační úřad tedy musel zahájit řízení či vydat rozhodnutí do tří let od spáchání přestupků. V nyní projednávané věci bylo správní řízení o přestupku zahájeno oznámením o zahájení správního řízení ze dne 21. září 2022, č. j. 15234-3/2022-ERU. Jelikož společnosti

Areal Blansko LDS a.s. vzniklo dnem 21. května 2019 oprávnění k obchodu s elektřinou podle licence č. 141935449 a promlčecí doba u trvajících přestupků počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Z uvedeného plyne, že k promlčení daného skutku došlo dne 21. května 2022. Rada dospěla k závěru, že podle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo správní řízení o přestupku týkajícího se rozúčtování elektřiny zahájeno po uplynutí tříleté promlčecí doby.

Rada tedy shledala důvodnou námitku zániku odpovědnosti za přestupek týkající jednání na úseku elektroenergetiky, kterou účastník řízení vznesl jak v rozkladu, tak v průběhu správního řízení, což v důsledku způsobuje, že přestupek nelze meritorně projednat. Rada se tak v následující části odůvodnění bude věnovat pouze přezkumu rozhodnutí týkajícího se přestupku na úseku plynárenství.

Podle § 3 odst. 3 energetického zákona je možné v České republice podnikat v energetických odvětvích pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Ustanovením § 3 odst. 1 energetického zákona účinného do 31. prosince 2019 byl vymezen předmět podnikání v energetických odvětvích jakožto výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie. Jednalo se o výčet taxativní, přičemž je možno si představit i výkon jiných podnikatelských činností v oblasti energetiky, které nenaplňují znaky uvedených činností, taková činnost by pak specifickému podnikatelskému oprávnění (licenci) nepodléhala.

Licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem je veřejným subjektivním právem k výkonu činnosti, která licencování podléhá. Z hlediska právní doktríny existuje více názorů na otázku, zda je licence nutně vyžadována pouze v případech výkonu dané činnosti výhradně podnikatelským způsobem, či je vyžadována vždy v případech činností specifikovaných jako činnosti licencované bez ohledu na podnikatelský způsob jejich výkonu. Nicméně z toho hlediska, že licencované činnosti podle § 3 odst. 1 energetického zákona jsou označovány za předmět podnikání v energetických odvětvích a podle § 3 odst. 3 téhož zákona lze podnikat v energetických odvětvích pouze na základě licence, lze mít na základě jazykového výkladu za to, že se má jednat o činnosti prováděné podnikatelským způsobem. To potvrzuje i druhá věta § 3 odst. 3 energetického zákona, která výslovně specifikuje situace, kdy se licence dále vyžaduje v případech nevykonávání činnosti podnikatelským způsobem. Pokud tato činnost nebude naplňovat kritéria podnikání, pak by se jednalo o činnost nepodléhající veřejnoprávnímu povolení. Ovšem pokud taková činnost znaky podnikání vykazovat bude, je namístě posoudit, zda určitý subjekt svým jednáním nemohl naplnit skutkovou podstatu přestupku podle energetického zákona.

V § 3 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, byl uveden výčet situací, kdy se licence nevyžaduje. Mimo jiné šlo o činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. Uvedena výjimka byla v rámci novely energetického zákona přeformulována, ale fakticky zachována, když je obsažena v případě plynu v § 62, podle jehož odst. 1 písm. f) má

zákazník právo poskytovat jiné osobě odebraný plyn, a to prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného plynového zařízení, přičemž náklady na nákup plynu na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým způsobem. V případě elektřiny je obsažena v § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona, podle kterého má zákazník právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě elektřinu odebranou zákazníkem prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického zařízení o napětí do 52 kV včetně. V tomto smyslu tedy zákazník zůstává osobou v postavení zákazníka, i když sám plyn/elektřinu nespotřebovává, ale tyto komodity poskytuje a rozúčtovává dalším osobám (což je činnost, která nese určité znaky obchodu s plynem/elektřinou a distribuce plynu/elektřiny). Energetický zákon v uvedených ustanoveních oproti definici zákazníka v plynárenství ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) bodu 25., podle níž je zákazníkem osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě, a oproti definici zákazníka v § 2 odst. 2 písm. a) bodu 17., podle níž je zákazníkem osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě, předpokládá, že zákazníkem nemusí být vždy pouze konečný odběratel plynu či elektřiny, který sám jednu z těchto komodit spotřebuje. Při splnění zákonných podmínek může zákazník odebraný plyn či elektřinu poskytnout dalším osobám a náklady na dodávku komodity rozúčtovat. Typicky půjde o správce budov, který poskytuje a přeúčtovává plyn či elektřinu jednotlivým nájemcům, kteří prostory (např. skladovací prostory, kancelářské budovy, obchodní centrum) užívají.

Z povahy věci se výkon práv obsažených v § 28 odst. 1 písm. g) a § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona nepovažuje za podnikání. Zákazník, který poskytuje odebraný plyn/elektřinu jiné osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného plynového/elektrického zařízení a náklady pouze rozúčtuje předem dohodnutým způsobem, tak nečiní za účelem dosažení zisku, a tudíž jeho činnost nevykazuje definiční znaky podnikání v energetických odvětvích. Energetický zákon tedy zákazníkovi zakládá právo poskytovat plyn/elektřinu jiné osobě, nesmí se však jednat o činnost vykazující znaky podnikání, neboť podnikání bez licence je jednáním naplňujícím skutkovou podstatu přestupku.

Podmínka zákazu poskytování elektřiny/plynu zákazníkem podnikatelským způsobem sice přímo neplyne z § 28 odst. 1 písm. g) či § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona, nicméně lze tak dovozovat jednak na základě historického výkladu, kdy zákonodárce ani v důvodové zprávě nedeklaroval žádný záměr, podle něhož by se tato činnost měla oproti dřívější právní úpravě posuzovat odlišně, dále pak ze skutečnosti, že v případě provádění této činnosti podnikatelským způsobem by se jednalo o podnikání v energetických odvětvích, přičemž by tím mohly být naplněny znaky obchodu s elektřinou/plynem či distribuce elektřiny/plynu.

Způsob rozúčtování nákladu za poskytnutou elektřinu či plyn, k němuž dochází na základě dohody mezi majitelem odběrného místa (zákazníkem ve smyslu energetického zákona) poskytujícím elektřinu či plyn a konečnými odběrateli, není energetickým zákonem upraven. Není tedy ani ostatně vyloučeno, aby mezi poskytovatelem a konečným odběratelem bylo sjednáno, že v rámci úplaty bude hrazen zisk poskytovatele, v takovém případě by se nicméně již jednalo o podnikatelskou činnost. Z hlediska předmětu této činnosti (poskytování elektrické energie či plynu tzv. rozúčtováním) se bude vždy jednat o závazek poskytnutí služby dodávky komodity spojený s provozem určitého zařízení, kterým je tato komodita konečnému odběrateli poskytována. Uvedené činnosti lze vykonávat

podnikatelským způsobem při možnosti dosahování zisku, např. zřízením lokální distribuční soustavy či udělením licence na distribuci pro stávající zařízení, kdežto výše uvedený zvláštní právní režim je vyhrazen pro situace, kdy o výkon podnikání nejde.

Takový závěr je zásadní právě pro posouzení naplnění skutkové podstaty podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Skutkovou podstatu tohoto přestupku může právnická nebo podnikající fyzická osoba naplnit pouze tehdy, pokud určitou činnost vykonává podnikatelským způsobem, a dále pokud tato činnost spadá do předmětu podnikání podle § 3 odst. 1 energetického zákona, k němuž je třeba být držitelem licence podle § 3 odst. 3 téhož zákona, a která nespadá do výjimek z povinností být držitelem licence podle § 3 odst. 4 energetického zákona. Jinými slovy řečeno se tedy musí jednat o činnost naplňující podstatné definiční znaky licencované činnosti podle energetického zákona.

K uvedené problematice bylo vydáno již výše zmiňované Stanovisko, ze kterého vyplývá, že způsob rozúčtování nákladů za nakoupenou elektřinu je součástí dohody mezi odběratelem poskytujícím elektřinu a konečným spotřebitelem. Průměrná cena je určena podílem celkových nákladů na nákup elektřiny a celkového množství odebrané elektřiny. K této ceně nelze podle Stanoviska uplatnit jakoukoliv přírážku, v opačném případě by se jednalo o porušení § 3 odst. 3 energetického zákona. Součet jednotlivých podílů nákladů na nákup elektřiny rozúčtovaných na jednotlivé konečné spotřebitele včetně podílu za spotřebu odběratele samotného nesmí překročit celkové náklady na nákup elektřiny odběratelem, tj. osobou, která elektřinu bez licence dále poskytuje. V daném případě je elektřina poskytována prostřednictvím vlastního odběrného zařízení, přičemž provoz a údržba tohoto vnitřního zařízení jsou spojeny s určitými náklady. Odběratel elektřiny je proto oprávněn smluvně uplatňovat na osobách, kterým poskytuje elektřinu, úhradu podílu na těchto nákladech. Nárokový podíl na úhradu těchto nákladů však nesmí být součástí rozúčtování nákladů na nákup elektřiny. Může ale být součástí smlouvy o poskytování elektřiny, případně předmětem samostatné smlouvy, nebo jako součást smlouvy o službách či nájmu.

Ačkoliv bylo Stanovisko vytvořeno v době platnosti jiného znění energetického zákona, kdy byla problematika rozúčtování upravena v rámci § 3 odst. 3 (ve znění účinném do 31. prosince 2015), principy uvedené ve výkladovém Stanovisku zůstávají zachovány i při rozúčtování dodávek plynu podle § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Nutno však konstatovat, že Rada uvedené Stanovisko v některých aspektech považuje za překonané a nepovažuje obecně ani za žádoucí, aby na něj bylo odkazováno např. ve výroku rozhodnutí, jelikož nejde o dokument, který by určitým způsobem závazně stanovoval někomu jakoukoliv povinnost, jedná se o dokument charakteru výkladového stanoviska, které může sloužit k osvětlení určitého obecně přijímaného výkladu. K této otázce Rada již ve své předchozí rozhodovací praxi zdůraznila, že není rozhodující, na základě jaké smlouvy zákazník náklady na odebranou elektřinu včetně podílu na nákladech na provoz a údržbu odběrného zařízení přeúčtovává, resp. rozúčtovává, ale je nutné materiálně vyhodnotit, zda svým postupem nenavýšuje cenu komodity nad rámec nákladů na její pořízení a nezbytného podílu na nákladech na provoz a údržbu odběrného zařízení. To by bylo v rozporu s účelem tohoto legislativně zakotveného postupu, nadto by se jednalo o podnikání v energetických odvětvích. Jinak řečeno, Stanovisko je nutno považovat za překonané minimálně v otázce, že podíl na úhradu těchto nákladů nesmí být součástí rozúčtování nákladů na nákup elektřiny, tato okolnost z ničeho nevyplývá. Obecně je možno právní výklad uvedené otázky vymezit

tak, že aby se jednalo o tzv. rozúčtovávání a nikoliv výkon podnikání, je osoba provádějící rozúčtovávání oprávněna po konečných odběratelích požadovat podíl na nákladech na nákup dodané komodity a uhrazení podílu na nákladech souvisejících s provozem odběrného zařízení, kterým je v daném případě dodávána komodita více odběratelům.

Posouzení jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s.

Před samotným posouzením jednání účastníka řízení Rada považuje za nezbytné shrnout okolnosti související s vlastnictvím a provozováním odběrného plynového zařízení a dalších příslušenství v průmyslovém areálu Pražská. Areál bývalé Metry Blansko provozuje společnost Areal Metra a.s., která od roku 2009 prošla různými přeměnami. Podnikatelskou činnost společnosti ve výrobní oblasti doplňovala správa a pronájem nebytových prostor, dodávky energií a ostatních souvisejících služeb společně s provozem v průmyslovém areálu Pražská. Ke dni 1. prosince 2018 došlo k rozdělení společnosti Areal Metra a.s. odštěpením se vznikem nových nástupnických společností, mimo jiné společnosti Areal Blansko LDS a.s. Projektem přeměny byly této nástupnické společnosti vyčleněny aktivity spojené s dodávkami elektrické energie a plynu. Společnost Areal Blansko LDS a.s. proto do svého vlastnictví převzala zejména rozvody plynu a elektrické energie, trafostanice, ale i veškeré smlouvy a závazky související s dodávkami těchto komodit a pokračovala v provozování jako dodavatel těchto energií subjektům v průmyslovém areálu Pražská.

Společnost innogy Energo, s.r.o., akvizicí v roce 2019 nabyla 100 % akcií společnosti Areal Blansko LDS a.s. Smlouvou o prodeji potrubí ze dne 10. prosince 2019 převedla vlastnické právo k středotlakému plynovodu specifikovaného v příloze smlouvy zpět na společnost Areal Metra a.s. Projektem vnitrostátní fúze sloučením ze dne 25. května 2020 společnost Areal Blansko LDS a.s. zanikla a na účastníka řízení jakožto nástupnickou společnost přešlo jmění společnosti Areal Blansko LDS a.s. Nástupnická společnost innogy Energo, s.r.o., tak vstoupila do právního postavení zanikající společnosti Areal Blansko LDS a.s.

Dodávky plynu pro subjekty v průmyslovém areálu Pražská tak realizovala od měsíce prosinec 2018 do měsíce listopad 2019 společnost Areal Blansko LDS a.s. Tomu odpovídají také smlouvy o dodávkách plynu, dále faktury, které společnost Areal Blansko LDS a.s. vystavovala jednotlivým odběratelům v průmyslovém areálu Pražská, i faktury za dodávky plynu do tohoto areálu vystavené dodavatelem [REDAKCE]. Z příloh k jednotlivým fakturám založeným ve správním spise je patrné, že v době od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 společnost Areal Blansko LDS a.s. konečným odběratelům v průmyslovém areálu Pražská účtovala vedle skutečné spotřeby plynu také „provozní náklady“, které činily zpravidla dvacetipětiprocentní participaci na celkové fakturaci pro jednotlivé odběratele za jednotlivé kalendářní měsíce. Tomuto odpovídala ujednání v dodávkových smlouvách. Kupříkladu ve Smlouvě č. [REDAKCE] o dodávkách plynu uzavřené mezi společností Areal Blansko LDS a.s. a společností [REDAKCE] bylo v Čl. II. odst. 2 uvedeno: „K uvedené ceně za zemní plyn bude připočtena náhrada režijních nákladů vynakládaných Dodavatelem v souvislosti se zajišťováním dodávky zemního plynu dle této smlouvy, a to ve výši 25 % z částky vypočítané dle čl. II. odst. 1 této smlouvy (cena za zemní plyn) a daň z přidané hodnoty podle platného zákona o DPH“. Jakákoliv další specifikace režijních nákladů nebyla ve smlouvách uváděna.

I s přihlédnutím k jednotlivým vyjádřením účastníka řízení Rada výše uvedené skutečnosti nepovažuje za sporné. Rada se dále ztotožňuje s hodnocením prvostupňového správního orgánu, že společnost Areal Blansko LDS a.s. svým jednáním naplnila definiční znaky podnikání podle soukromoprávní úpravy, a to z následujících důvodů.

Činnost podnikatele je podle dikce § 420 odst. 1 občanského zákoníku výdělečná, tj. vykonávaná za účelem dosažení zisku. Tento znak vyjadřuje záměr, cíl činnosti, nikoli úspěšnost jeho dosažení. To znamená, že k naplnění definice podnikání dojde i v případě, kdy hospodaření skončí ztrátou nebo kdy podnikatel žádného zisku reálně nedosahuje. To pochopitelně neznamená, že právě ztráta je smyslem podnikání, ale stačí, pokud je naplněn záměr výdělků dosáhnout.

Soustavnou činností se nerozumí činnost nepřetržitá, ale taková, která je vykonávána s představou, že bude vykonávána i do určité míry trvale, na pravidelné bázi. Nesmí se jednat o činnost náhodnou, nahodilou nebo příležitostnou – ta není podnikáním. Podnikáním je i činnost prováděná několikrát do roka s úmyslem ji opakovat, rozhodná je existence předpokladu na straně podnikatele, že mu z činnosti bude plynout určitý opakující se výnos. Soustavnost tak neznamená úplnou trvalost a pravidelnost, ale je protikladem ojedinelosti, výjimečnosti, mimořádnosti.

Rada nemá žádné pochybnosti o tom, že společnost Areal Blansko LDS a.s. v rozhodném období v rámci průmyslového areálu Pražská prováděla soustavnou činnost, samostatně a na vlastní účet a odpovědnost, a to za účelem dosažení zisku. Ostatně průmyslový areál je určen především k pronájmu a činnosti dalších podnikatelských subjektů, tzn. těmto subjektům jsou zajišťovány zejména prostory k podnikání, ale mimo jiné i dodávky komodit, tj. souvislost s jejich podnikatelskou činností je zde dána a přijaté hodnocení je tak věcně logické. O soustavnosti této činnosti nemůže být pochyb ani z toho hlediska, že dodávka energií je obecně prováděna za účelem jejího trvalého zajištění, nikoliv nahodile.

Optikou výše uvedených východisek bylo třeba posoudit konkrétní jednání společnosti Areal Blansko LDS a.s. a na základě toho posoudit, zda z její strany došlo k vykonávání podnikatelské činnosti v energetických odvětvích, která naplnila znaky některé z činností, jež je činností licencovanou.

Při posuzování otázky, zda společnost Areal Blansko LDS a.s. postupovala při rozúčtování odebraného plynu v souladu se zákonem, je třeba vycházet především ze znění zákona. Ustanovení § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona zákazníkovi poskytuje právo odebraný plyn poskytovat a rozúčtovat jiné osobě. Samotný pojem „rozúčtovat“ není výslovně definovaný a bylo by formalistické vykládat ho toliko jako rozpočítávání nákladů vynaložených na dodávku plynu tak, aby součet nepřekročil celkové náklady na nákup této komodity. Ostatně již odkazované Stanovisko připouštělo, že zákazník má s provozem a údržbou vlastního odběrného zařízení určité náklady, které musí vynaložit, aby byla zajištěna plynulá dodávka i konečným odběratelům, kteří sami jako zákazníci nevystupují (nebo v některých případech ani vystupovat nemohou). Účastník řízení příslušné ustanovení energetického zákona a rovněž text Stanoviska vykládá extenzivně. Je třeba zdůraznit, že cílem bylo toliko přeúčtovat náklady na nákup komodity a případně uplatnit podíl na nákladech na údržbě a provozu odběrného zařízení, když je třeba vycházet z toho, že vlastníkem odběrného zařízení je zákazník, který ať už odebranou komoditu rovněž spotřebovává nebo ji kompletně poskytuje konečným odběratelům, by měl mít zájem na

udržování tohoto zařízení v provozuschopném a udržitelném stavu. Účelem rozhodně není, aby v rámci oprávněných nákladů souvisejících s údržbou a provozem odběrného zařízení zákazník uplatňoval náklady zcela nesouvisející nebo související pouze vzdáleně.

Rada si je shodně s prvostupňovým správním orgánem vědoma skutečnosti, že provoz a údržba odběrného plynového zařízení i odběrného místa mohou být spojeny s určitými náklady. Těmito náklady mohou logicky být např. prostředky vynaložené na revize zařízení, na nutné opravy či na zajištění běžného provozu zařízení. Tento výčet nákladů je demonstrativní a je na každém vlastníkově či provozovateli daného odběrného zařízení i odběrného místa, aby posoudil, zda jím vynaložené náklady skutečně souvisí s provozem a údržbou zařízení, přičemž se musí vyvarovat toho, aby jeho jednání bylo možno považovat za neoprávněné podnikání v energetice, pokud nechce být držitelem licence. Představit si lze např. i náklady administrativní spojené s přeúčtováváním dodávané komodity. Je však třeba doplnit, že tyto náklady nelze uměle navyšovat, kdy i náklady na případné administrativní či provozní činnosti by musely odpovídat rozsahu takto vykonávané činnosti (např. náklady stanovené podílem u pracovníků provádějících činnost ve více areálech či provádějících více různých činností), přičemž např. z provozního hlediska ve standardních případech plyn rozvodným zařízením ke konečnému odběrateli proudí zcela bez nutnosti jakéhokoliv zásahu. Stejně tak administrativní činnost spočívající ve fakturaci odběru komodity bude zpravidla činností nárazovou navázanou na datum odečtu spotřebované komodity.

Podnikání je nicméně spojeno s dosahováním zisku, tj. dosahováním určitého nadvýnosu nad rámec pokrytí vzniklých ekonomicky oprávněných nákladů. Bez doložení konkrétních nákladů spojených s provozem a údržbou odběrného zařízení nelze učinit závěr o tom, zda takové náklady v konkrétním případě vůbec vznikly, natožpak zda jsou či nejsou oprávněné a zda odpovídají nákladům účtovaným konečným odběratelům. Pokud není prokázána existence skutečně vynaložených nákladů, které osobě poskytující plyn dalším osobám vznikly v souvislosti s provozem a údržbou odběrného zařízení, je třeba na jakýkoliv rozdíl mezi cenou, kterou tato osoba hradí svému dodavateli, a cenou, kterou tato osoba následně účtuje konečným odběratelům, hledět jako na zisk, případně neoprávněný náklad. Nutno konstatovat, že Rada nepovažuje za přesné, pokud Energetický regulační úřad ve výroku napadeného rozhodnutí píše o zisku. Je jistě rozdíl mezi nákladem, který se vztahuje k nutnosti zajištění určité činnosti (pořízení materiálu apod.), a ziskem, který představuje formu výnosu, která není spojena s přímým pořízením výše uvedeného. Namísto by bylo hovořit spíše o neoprávněném výnosu či nákladech představujících výnos z podnikání.

Pro posouzení toho, zda společnost Areal Blansko LDS a.s. byla v rozhodné době povinna mít pro svou činnost licenci pro podnikání v energetických odvětvích, bylo potřeba posoudit jednotlivé náklady, které po konečných odběratelích v průmyslovém areálu Pražská požadovala. Společnost Areal Blansko LDS a.s. svým odběratelům jednak rozúčtovala skutečné náklady na nákup plynu a dále jim účtovala další náklady, označované jako „provozní náklady“, které činily zpravidla dvacetipětiprocentní participaci na celkové fakturaci pro jednotlivé odběratele za jednotlivé kalendářní měsíce. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 31. října 2022 sdělil, že tyto další náklady byly účtovány na základě Smlouvy [redacted] ze dne [redacted] a jejího Dodatku č. 1 ze dne [redacted] (dále také „Smlouva“).

Prvostupňový správní orgán poté, co posoudil charakter těchto nákladů konstatoval, že Smlouva o poskytování služeb, její dodatek ani faktury předložené účastníkem řízení věrohodně neprokazují, že by se poskytované služby skutečně vztahovaly právě k údržbě a správě odběrných zařízení a bylo by je tak možno označit za náklady oprávněné. Rada s tímto závěrem souhlasí a dále doplňuje, že problematické je již vymezení těchto nákladů ve Smlouvě. Tou se společnost Areal Metra a.s. zavázala za úplatu poskytovat společnosti Areal Blansko LDS a.s. služby související se správou této společnosti. Smlouva přitom obsahovala celou škálu služeb od sjednávání smluv s odběrateli energií, zajištění odpočtů spotřeby energií, nahlašování pojistných událostí, jednání s pojišťovnami, obsluhu datové schránky, vedení archivu, spisové a skartační služby až po zajištění potřebných revizí, oprav a údržby zařízení. Z vymezení těchto služeb je zřejmé, že se nejedná pouze o náklady související s provozem a údržbou odběrného elektrického zařízení, ale rovněž o náklady, které s tímto souvisí jen vzdáleně nebo vůbec, nicméně, na základě nichž měla společnost Areal Blansko LDS a.s. pro konečné odběratele v rozhodné době výrazně navyšovat cenu plynu. V podstatě se jedná o náklady, které by byly za standardních okolností promítány do nákladů licencované činnosti distribuce plynu či obchodu s plynem.

Za poskytnuté služby související se správou společnosti fakturovala společnost Areal Metra a.s. společnosti Areal Blansko LDS a.s. do 31. prosince 2018 paušální částku ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH, s účinností od 1. ledna 2019 pak paušální částku ve výši [REDAKCE] Kč. Z těchto skutečností však nelze zjistit, zda vůbec a případně jaká konkrétní částka mohla být potenciálně alokována na náklady spojené s provozem a údržbou odběrného plynového zařízení. Výsledkem je, že koneční odběratelé byli nuceni tuto paušální částku hradit bez ohledu na to, zda společnost Areal Blansko LDS a.s. takový náklad vynaložila či nikoli, či zda takové náklady odpovídají celkové částce vybrané od těchto odběratelů. Pokud např. nedojde po určitém období k porovnání se skutečně uplatněnými náklady a následnému zúčtování, považuje Rada postup stanovení těchto nákladů paušální částkou za velmi problematický. Správnímu orgánu nadto nebyla předložena například faktura za provedenou opravu či revizi konkrétního odběrného zařízení či jak bylo naznačeno výše, nebyl stanoven např. podíl nákladů vynaložených na administrativu spojenou s přeúčtováváním dodávané komodity.

Za neoprávněné lze považovat rovněž účastníkem řízení uváděné náklady na odpisy majetku. Podíl na odpisech, které zajišťují rozložení pořizovací ceny v delším časovém období jistě nepředstavují náklady, které by souvisely s provozem a údržbou odběrných zařízení, ale v případě odpisů se jedná o náklady související s pořízením zařízení v minulosti. Podstatou rozúčtování je poskytování komodity prostřednictvím vlastního odběrného zařízení, nikoliv aby takto byla provozována infrastruktura vybudovaná či určená za účelem zajištění dodávek zákazníkům. Taková situace by již odpovídala činnosti distribuce plynu, kdy odpisy zařízení pro účely distribuce jsou ekonomicky oprávněným nákladem zohledněným v rámci regulovaných cen služby distribuční soustavy, nicméně zde se o výkon licencované činnosti nejednalo. Z těchto důvodů nelze jinak, než celou částku nákladů účtovaných nad rámec částky odpovídající dodané komodity, jako oprávněnou neuznat.

Z výše uvedeného je zřejmé, že je na přeúčtovávajícím zákazníkovi, který provozní náklady konečným odběratelům účtuje, aby byl schopen objasnit, že jím účtované platby nad rámec plateb za dodávanou komoditu právě jeho faktickým nákladům spojeným s údržbou a provozem odběrného zařízení odpovídají. Správní orgán nemůže bez dalšího uznat účtované náklady za oprávněné toliko na základě nepodložených tvrzení účastníka

řízení. V případě, že zákazník poskytuje elektrickou energii či plyn dalším konečným odběratelům prostřednictvím svého zařízení, přičemž není držitelem licence na distribuci a jím účtované náklady převyšují nákupní náklady na nákup komodity, je třeba vymezit, na jaké činnosti související s tímto postupem byly ostatní náklady vynaloženy a zda představují náklady ekonomicky oprávněné, anebo již zisk, nikoliv nutně ve smyslu účetním či daňovém, ale zisk ve smyslu majetkového výnosu realizovaného skrze uplatnění neoprávněných nákladů v souvislosti s přeúčtováváním dodávky plynu na úkor odběratelů. K tomu je nutno odkázat, jak bylo výše uvedeno, na to, že prvostupňový správní orgán používá slovo zisk ve výroku napadeného rozhodnutí velmi zjednodušeně, když navíc faktické dosažení zisku není nutným znakem podnikání, neboť do rámce podnikání podle § 3 odst. 3 energetického zákona by bylo nutno vztáhnout i uplatňování nákladů zákazníkům nad rámec rozúčtování ve smyslu § 62 odst. 1. písm. f) téhož zákona, tj. nákladů, které mohou souviset s určitými činnostmi, ale z hlediska jejich povahy by šlo již o činnosti spojené s podnikáním v oblasti energetiky, které ovšem účastník řízení vykonávat nehodlal. Typicky by šlo o náklady nesouvisející s provozem a údržbou odběrného zařízení jako náklady administrativního charakteru, podíl na režijních nákladech apod. Koneční odběratelé tak byli nuceni hradit náklady, které nebyly uplatněny v souladu s § 62 odst. 1. písm. f) energetického zákona.

Rada dále hodnotila otázku, zda v daném případě došlo ke spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, a to i s ohledem na písm. b) předmětného ustanovení. Pro úplnost lze znění těchto skutkových podstat citovat: *Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že*

a) podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Energetickým regulačním úřadem podle § 7a nebo neoznámí Energetickému regulačnímu úřadu zánik oprávnění podle § 7a odst. 3,

b) poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné osobě v rozporu s § 3 odst. 3.

S ohledem na znění písm. b) je patrné, že toto ustanovení by do značné míry též odpovídalo popisu jednání, k němuž v daném případě došlo, a to poskytování odebrané elektrické energie či plynu dalšímu subjektu. Rada má přitom za to, že uvedený znak (poskytování elektřiny či plynu, kterou nabyt subjekt jako zákazník, dalším konečným odběratelům v rozporu se zákonem) by mohl lépe vyjadřovat podstatu spáchaného přestupku než hodnocení podnikání bez licence. Uvedená skutková podstata nicméně odkazuje na § 3 odst. 3 energetického zákona, který nicméně podmínky rozúčtování (a to takové, aby se nejednalo o podnikání, a tedy licencovanou činnost), upravoval do 31. prosince 2015. Podle současné právní úpravy by se muselo jednat o poskytování odebraného plynu v rozporu s § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona, tj. skutková podstata nemá odpovídající odkaz. Rada má nicméně za to, že problematická by právní kvalifikace jednání byla toliko tehdy, pokud by § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona byl porušen jiným způsobem než postupem při rozúčtovávání nákladů, při němž by byly uplatňovány další výnosy. V případě, že jde o porušení § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona jednáním, při němž nejsou rozúčtovány vzniklé náklady, ale je vytvářen zisk či uplatňovány náklady typické pro výkon podnikání, je porušení tohoto ustanovení vždy nutně i podnikáním bez licence, které je podřaditelné pod § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona.

Společnost Areal Blansko LDS a.s. tím, že vykonávala podnikatelskou činnost v energetických odvětvích, aniž k tomu měla udělena příslušná oprávnění (licence), naplnila skutkovou podstatu přestupku podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Podstata činnosti dodávky plynu prostřednictvím vlastního odběrného zařízení s rozúčtováním nákladů je specifická, neboť v sobě zahrnuje jak aspekt obchodu s plynem, tak aspekt jeho fyzické dopravy ke konečné spotřebě, který standardně zajišťuje distributor. Z hlediska výkonu podnikatelské činnosti společností Areal Blansko LDS a.s. by se mohlo jednat jak o činnost obchodu s plynem (pokud by nakupoval danou komoditu a prodával jí dalším subjektům se ziskem) nebo distribuce plynu (provoz zařízení na přepravu plynu konečným odběratelům spojený s vybíráním ceny za distribuci). Pokud tuto činnost určitý subjekt vykonává souběžně (nakupuje komoditu, kterou dodá konečnému spotřebiteli včetně fyzického dodání) a takovou činnost vykonává za účelem dosahování zisku, lze konstatovat, že podniká bez licence podle energetického zákona, přičemž nelze jednoznačně specifikovat, o jakou licencovanou činnost by se jednalo, pokud by svou činnost uspořádal podnikatelským způsobem. Obecně má Rada za to, že by šlo spíše o činnost obchodu, protože společnost Areal Blansko LDS a.s. touto činností realizovala neregulovaný výnos (zisk), kdežto v případě provádění činnosti distribuce namísto dodávky komodity odběrným zařízením by za tuto činnost účtovala regulovanou cenu distribuce. Nicméně není vyloučeno, že by společnost Areal Blansko LDS a.s. požadovala vykonávat činnosti distribuce plynu, případně požadovala udělení obou licencí.

Tento předpoklad ostatně společnost Areal Blansko LDS a.s. naplnila v oblasti dodávek elektřiny tím, když dne 15. března 2019 požádala Energetický regulační úřad o udělení licence na obchod s elektřinou a distribuci elektřiny. Po náležitém splnění podmínek podle § 5 energetického zákona jí byla udělena licence č. 141935449 na obchod s elektřinou se vznikem oprávnění k licencované činnosti ke dni 21. května 2019. Následně jí byla udělena také licence č. 121935450 na distribuci elektřiny se vznikem oprávnění k licencované činnosti ke dni 10. srpna 2019. Pokud se týká činnosti dodávky plynu, tak ani jednou z uvedených licencí (obchod s plynem či distribuci plynu) společnost Areal Blansko LDS a.s. nedisponovala.

V souvislosti se zajištěním dodávek plynu je proto Rada toho názoru, že došlo k naplnění definice podnikatelské činnosti, která mj. požaduje jako jeden ze znaků vykonávání činnosti za účelem dosažení zisku, neboť společnost Areal Blansko LDS a.s. uplatňovala náklady, které v souvislosti s dodávkami plynu konečným odběratelům uplatňovat nemohla bez toho, aniž by měla licenci, se kterou jsou spojena práva a povinnosti upravená právními předpisy. Rada má za prokázané, že společnost Areal Blansko LDS a.s. po určitou dobu vykonávala činnost, kterou lze vykonávat pouze na základě oprávnění udělovaného Energetickým regulačním úřadem, bez tohoto/těchto oprávnění.

Rada shrnuje, že prvostupňový správní orgán správně zjistil a prokázal, že společnosti Areal Blansko LDS a.s. v rozporu s § 3 odst. 3 věty první energetického zákona podnikala v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 v energetických odvětvích bez licence na obchod/distribuci plynu, kdy její podnikání spočívalo v tom, že dodávala tuto komoditu jiným osobám v průmyslovém areálu Pražská, aniž by byla držitelem příslušné licence. Přitom nesplňovala podmínky pro případ, kdy se licence neuděluje, resp. kdy není pro podnikání ze zákona povinná, a ani se nejednalo o případ, kdy by cena za nakoupenou komoditu byla pouze rozúčtována [srov. § 62 odst. 1 písm. f) energetického zákona], když

nakoupenou komoditu dále prodávala za vyšší cenu, přičemž účastník řízení hodnověrným způsobem netvrdil, na základě čehož vznikl rozdíl částek, který měl představovat oprávněné náklady.

Rada v neposlední řadě zdůrazňuje, že předmětem správního řízení nebyla cenová kontrola, kde by se zjišťovaly a posuzovaly jednotlivé položky cenové kalkulace a podle výše nepřiměřeného majetkového prospěchu by byla stanovena i výše následně uložené sankce. V tomto případě bylo zjišťováno, zda společnost Areal Blansko LDS a.s. nepodnikala neoprávněně, s čímž souviselo posuzování, zda náklady uplatněné nad rámec ceny dodávky plynu souvisely s nezbytnou údržbou a provozem odběrného plynového zařízení. I v případě, že by bylo prokázáno vynaložení některých oprávněných nákladů souvisejících s dodávkami plynu, nemělo by to na závěru o neoprávněném podnikání společnosti, a tedy na závěr o spáchání přestupků žádný vliv, jelikož licence by se k takovým činnostem nevyžadovala pouze tehdy, pokud by účastník řízení dokázal doložit veškeré uplatňované náklady na rámec nákladů na zajištění dodávky plynu jako náklady oprávněné ve smyslu výše uvedených kritérií. Doložení některých oprávněných nákladů by pak mohlo mít toliko vliv na odlišné hodnocení následků přestupku účastníka řízení, kdy by následně muselo být posouzeno, zda jde o hodnocení natolik rozdílné, aby se dotklo otázky přiměřenosti uložené pokuty. Pokud by tak Energetický regulační úřad přijal některé účastníkem řízení tvrzené oprávněné náklady, závěr o spáchání přestupku by se tím nijak nezměnil.

Přechod odpovědnosti

Povinností prvostupňového správního orgánu dále bylo zabývat se otázkou přechodu odpovědnosti za jednání, jež je předmětem daného správního řízení. Prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že odpovědnost za přestupek společnosti Areal Blansko LDS a.s. přešla na účastníka řízení jakožto jejího právního nástupce po uskutečnění přeměny s rozhodným dnem 1. ledna 2020, a to podle § 33 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Podle § 33 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přechází odpovědnost právnické osoby za přestupek na jejího právního nástupce. S ohledem na povahu právnické osoby jakožto uměle vytvořenou entitu, která může kdykoliv v průběhu své existence až do svého zániku procházet řadou právních změn a majetkových dispozic, které mohou být vedeny úmyslem vyhnout se odpovědnosti za protiprávní jednání, zavedl zprvu zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o trestní odpovědnosti právnických osob“), později i zákon o odpovědnosti za přestupky, princip přechodu odpovědnosti v případě změny právnické osoby na její právního nástupce. Rekodifikovaná právní úprava správního trestání účinná od 1. července 2017 tak opustila dosavadní princip nepřenositelnosti veřejnoprávní odpovědnosti (narušována toliko speciálními dílčími úpravami), a naopak nastolila princip přechodu odpovědnosti právnické osoby za přestupek na jejího právního nástupce (nebo dokonce na jejího právního nástupce, má-li jich více).

Právního nástupce je fyzická nebo právnická osoba, která vstupuje do práv a povinností osoby, která je jejím právním předchůdcem. V tomto ohledu rozlišujeme singulární a univerzální sukcesí. V případě singulární sukcesí dochází k přechodu jednotlivého práva či povinnosti nebo souboru více práv a povinností, které spolu vzájemně souvisí, na právního

nástupce. Naopak univerzální sukcese znamená, že právní nástupce vstoupí zásadně do všech práv a povinností svého právního předchůdce. Univerzální sukcese se uplatňuje v zásadě při zániku právního předchůdce, kdy nástupnická osoba nabývá veškeré její jmění jako celek (Fenyk, J., Smejkal, L., Bílá, I. *Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Komentář.* nakl. Wolters Kluwer ČR, Praha 2018, s. 73-74). Přestože obecně v teorii dříve převažoval názor, že § 10 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob míří na případy univerzální sukcese, a nikoli tedy obecně na případy sukcese singulární, praxe naznačuje, že za právního nástupce má být ve smyslu výše uvedeného ustanovení považován v určitých případech i právní nástupce při singulárním nástupnictví (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 840/14).

Rada z veřejně dostupných zdrojů ověřila, že účastník řízení dne 10. prosince 2019 odkoupil 100 % akcií společnosti Areal Blansko LDS a.s. Podle údajů v obchodním rejstříku dne 1. července 2020 nabyla účinnosti fúze společnosti innogy Energo, s.r.o., jako nástupnické společnosti zanikajících společností TEPLO T s.r.o. a Areal Blansko LDS a.s. Na společnost innogy Energo, s.r.o., tímto přešlo veškeré jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů zanikající společnosti Areal Blansko LDS a.s. s rozhodným dnem 1. ledna 2020. Důvodem realizace procesu fúze byla celková restrukturalizace spočívající zejména ve zjednodušení organizační a administrativní struktury, když společnosti byly majetkově propojenými společnostmi. Společnost Areal Blansko LDS a.s. byla zrušena bez likvidace. Účastník řízení vstoupil do právního postavení zanikající společnosti Areal Blansko LDS a.s.

Z výše uvedených skutečností je zřejmé, že se v případě výše uvedené fúze jednalo o nástupnictví univerzální, a tedy o právní nástupnictví ve smyslu § 33 zákona o odpovědnosti za přestupky. Otázka přechodu odpovědnosti byla prvostupňovým správním orgánem v napadeném rozhodnutí posouzena správně.

Výše uložené pokuty

Účastníku řízení byla napadeným rozhodnutím vyměřena pokuta ve výši 1 948 000 Kč. Prvostupňový správní orgán jako jedno z vodítek pro stanovení výše pokuty použil i zjištěný majetkový prospěch (tj. částku celkem [REDAKCE] Kč odpovídající jeho příjmům za neoprávněné účtování provozních nákladů, přičemž tato částka je součtem částky [REDAKCE] Kč, která se týká provozních nákladů účtovaných v souvislosti s dodávkami elektřiny v období od 1. prosince 2018 do 30. dubna 2019, a částky [REDAKCE] Kč, která se týká provozních nákladů účtovaných v souvislosti s dodávkami plynu v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019). Prvostupňový správní orgán do vyměřené pokuty zahrnul rovněž částku [REDAKCE] Kč, když vzal do úvahy také poplatek spojený se získáním licence na distribuci a/nebo obchod s plynem.

S ohledem na zánik odpovědnosti účastníka řízení za přestupek týkající se elektřiny v důsledku uplynutí promlčecí doby, bylo nutno uvážit výši sankce uložené tímto rozhodnutím v návaznosti na provedenou změnu rozhodnutí, jíž došlo k zastavení části řízení. Podle § 91a odst. 8 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavcích 1 až 4 a 7 uložit pokutu do 15 000 000 Kč. Vzhledem k tomu, že Rada neshledala důvod se od odůvodnění napadeného rozhodnutí v části týkající se stanovení výše pokuty odchýlit, neboť odůvodnění považuje za příslušné konkrétním okolnostem této věci, rozhodla o změně výše

uložené pokuty tak, že je ukládána ve výši 724 000 Kč. Tato částka byla na základě rozhodnutí o rozkladu po zastavení části řízení o přestupku stanovena s přihlédnutím k částce [REDACTED] Kč odpovídající provozním nákladům účtovaným v souvislosti s dodávkami plynu v období od 1. prosince 2018 do 30. listopadu 2019 a částce [REDACTED] Kč reflektující částky spojené se správním poplatkem souvisejícím s udělením licence k obchodu s plynem a distribucí plynu. Takové vyčíslení podle názoru Rady v zásadě odpovídá míře společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, která spočívala v tom, že vykonával činnost podnikatelským způsobem v rozporu se zákonem a při ní realizoval výnosy, které představovaly výnos z podnikání a mohly představovat zisk, a to získáváním prostředků od konečných odběratelů, aniž by tito hradili regulovanou cenu za příslušnou licencovanou činnost.

Účastník řízení v rozkladu dále rozsáhle namítal, že výše pokuty je nepřiměřená s ohledem na okolnosti posuzovaného případu. Především namítá, že Energetický regulační úřad nepřihlédl k tomu, že se přestupku dopustila fakticky společnost Areal Blansko LDS a.s., na účastníka řízení odpovědnost přešla a byl právním nástupcem této společnosti, pokud se týká dodávek plynu, po minimální dobu. Dále, že s prokázáním účtovaných nákladů na provoz a údržbu byl odkázán na podklady předané posledním akcionářem společnosti Areal Blansko LDS a.s. Podle předložené Smlouvy zřejmě vznikaly náklady na zajištění potřebných revizí, oprav a údržby zařízení. Účastník řízení považuje výši uložené pokuty za nepřiměřenou s ohledem na své hospodářské výsledky. Uložená pokuta s ohledem na dobu, která uplynula od protiprávního stavu, nemůže způsobit nápravu vztahů mezi státem a trhem s energetickými odvětvími a není s to působit represivně ani odradit účastníka řízení od dalšího protiprávního jednání, když účastník řízení fakticky sám žádné takové jednání neprováděl.

V souvislosti s těmito námitkami Rada předně odkazuje na část V. napadeného rozhodnutí týkající se uložené pokuty. V té se totiž prvostupňový správní orgán podrobně zabýval všemi v rozkladu namítanými hledisky, a k těmto dostatečně odůvodnil, které okolnosti hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku, které jako polehčující, které nezohlednil a proč tak učinil.

V odstavci [101] napadeného rozhodnutí uvedl, z jakého důvodu nepřihlédl k tomu, že vytýkaného jednání se dopustila fakticky společnost Areal Blansko LDS a.s. Rada k tomu dodává, že z § 33 zákona o odpovědnosti za přestupky, který upravuje přechod odpovědnosti, je nutno dovodit, že k přechodu odpovědnosti dochází objektivně. Tato okolnost nemá vliv na výměru trestu, a proto není důvod, aby jí správní orgán bral v potaz jako polehčující.

Námitku stran omezené možnosti v předkládání důkazních prostředků prvostupňový správní orgán vypořádal v odstavci [104] napadeného rozhodnutí. V něm výslovně uvedl, že účastníkovu omezenou součinnost co do předkládání potřebných podkladů mu neklade k tíži. Ani Rada nevidí důvod hodnotit sníženou možnost účastníka řízení co do získávání podkladů týkajících se praktik společnosti Areal Blansko LDS a.s. jako okolnost polehčující. Skutečnost, že účastník řízení před akvizicí společnosti Areal Blansko LDS a.s. nezískal doklady týkající se její předchozí činnosti, je zcela jeho záležitostí. Příjem společnosti Areal Blansko LDS a.s. z provozních nákladů účtovaných nad rámec plateb za samotný plyn je nesporný. Účastníkem řízení vyjmenované náklady neprokázaly oprávněnost takto účtovaných provozních nákladů, prvostupňový správní orgán však tuto skutečnost k tíži

účastníka řízení nezohlednil. I kdyby se účastníkovi řízení podařilo prokázat existenci některého nákladu jako oprávněného, správní orgán by tuto skutečnost nehodnotil jako polehčující okolnost, avšak mohla by mít vliv na odlišné hodnocení následků spáchaného přestupku.

Rada nepřisvědčuje ani námitce stran nepřiměřenosti uložené pokuty s ohledem na hospodářské výsledky účastníka řízení. Při určování výše pokuty vzal prvostupňový orgán v úvahu rovněž aktuální majetkové poměry účastníka řízení, když zohlednil výroční zprávy za roky 2019, 2020 a 2021. Prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze kterého vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření neznamena překážku pro uložení pokuty ani to, že uložená pokuta je likvidační. Účastníkovi řízení napadeným rozhodnutím uložená sankce nedosahovala ani 10 % jím tvrzené hospodářské ztráty za roky 2019 a 2020. V roce 2021 již účastník řízení dosáhl kladného výsledku hospodaření, a to ve výši přes 8 800 000 Kč. Rada v nynějším rozhodnutí snížila výši původně uložené pokuty z částky 1 948 000 Kč na částku 724 000 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonné sazby (méně než 5 %), kdy k jako jednomu z důležitých vodítek pro stanovení pokuty přihlédla, stejně jako prvostupňový správní orgán, k prospěchu, kterého společnost Areal Blansko LDS a.s., potažmo účastník řízení, dosáhl prostřednictvím protiprávního jednání. Ačkoliv tedy některé právní předpisy výslovně nestanoví výši neoprávněného prospěchu získaného spácháním přestupku (srov. energetický zákon), měly by správní orgány ex offio tento údaj v těch případech, kdy je to možné, zjišťovat a přihlédnout k němu. Je totiž nutné vycházet z principu, že protiprávní jednání se nesmí vyplácet.

Rada konečně neshledává jako důvodnou ani námitku, že uložená pokuta není s to naplnit represivní ani preventivní funkci. Uložení pokuty účastníku řízení představuje důrazné varování před protiprávním jednáním, kterého se dopustil jeho právní předchůdce. Nadto se právní poměry v průmyslovém areálu Pražská nejen v případě dodávek plynu, ale i v případě dodávek elektřiny hojně měnily, nelze proto vyloučit další změny dodavatelských vztahů a s tím souvisejících záležitostí.

Zastavení správního řízení v části týkající se odpovědnosti za přestupek v oblasti elektroenergetiky nemá vliv na výrok, kterým byla účastníku řízení uložena povinnost úhrady nákladů řízení, proto Rada rozklad proti výroku III. napadeného rozhodnutí zamítla a napadené rozhodnutí v uvedené části potvrdila.

V. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že právo na potrestání pachatele v části týkající se odpovědnosti za přestupek v oblasti elektroenergetiky uplynutím času zaniklo, proto Rada výrok I. napadeného rozhodnutí změnila a správní řízení v uvedené části zastavila. Pokud se týká odpovědnosti účastníka řízení za přestupek v oblasti plynárenství, úvahy obsažené v napadeném rozhodnutí jsou po právní stránce správné. Energetický regulační úřad v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, jakými úvahami se při svém postupu řídil a vypořádal námitky vznesené účastníkem řízení. Rada proto o rozkladu účastníka řízení rozhodla tak, jak je uvedeno v jednotlivých výrocích tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 2 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

innogy Energo, s.r.o.